

Fundusze Europejskie
dla Nowoczesnej Gospodarki

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki

Kryteria wyboru projektów, część I

---

działanie „Ścieżka SMART”
w ramach 1 Priorytetu „Wsparcie dla przedsiębiorców”

Spis treści:

SYSTEM OCENY I RODZAJE KRYTERIÓW	4
RODZAJ WSPARCIA.....	5
LISTA KRYTERIÓW „ŚCIEŻKA SMART”:	6
I ETAP	6
II ETAP	6
I. KRYTERIA OBLIGATORYJNE WSPÓLNE DLA PROJEKTU – I ETAP.....	8
1. Kwalifikowalność wnioskodawcy	8
2. Zgodność z zakresem naboru (jeśli dotyczy)	8
II. KRYTERIA OBLIGATORYJNE DLA MODUŁÓW – I ETAP	9
MODUŁ B+R	9
1. Charakter badawczo-rozwojowy modułu	9
2. Innowacyjność rezultatu prac B+R	12
MODUŁ WDROŻENIE INNOWACJI	12
1. Wyniki prac B+R jako przedmiot wdrożenia	12
2. Innowacyjność przedmiotu wdrożenia	13
III. KRYTERIA OBLIGATORYJNE WSPÓLNE DLA PROJEKTU – II ETAP.....	15
1. Projekt spełnia efekt zachęty.....	15
2. Zdolność wnioskodawcy do finansowej realizacji projektu.....	15
3. Projekt spełnia horyzontalne zasady równości szans i niedyskryminacji.....	16
4. Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych.....	17

5.	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych	18
6.	Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju.....	18
7.	Projekt obejmuje moduł obligatoryjny	20
8.	Współpraca przedsiębiorców innych niż MŚP	20
9.	Zgodność z zakresem naboru (jeśli dotyczy) – moduły fakultatywne	21
IV.	KRYTERIA RANKINGUJĄCE WSPÓLNE DLA PROJEKTU – II ETAP	22
1.	Innowacja w skali minimum krajowej jest efektem wyników prac B+R (<i>dotyczy naborów dla MŚP</i>)	22
2.	Potencjał innowacji do transformacji rynku	23
3.	Ekoinnowacja na poziomie kraju	23
4.	Innowacja cyfrowa na poziomie kraju	24
5.	Współpraca w związku z projektem.....	25
6.	Społeczne znaczenie innowacji	26
V.	KRYTERIA ROZSTRZYGAJĄCE DLA PROJEKTU – II ETAP	27

System oceny i rodzaje kryteriów

Każdy wniosek ocenimy zgodnie z kryteriami obligatoryjnymi i rankingującymi. Każde kryterium obligatoryjne jest oceniane w sposób „spełnia”/„nie spełnia” (TAK/NIE). Każde kryterium rankingujące jest oceniane w sposób punktowany. W ramach kryteriów rankingujących projekt MŚP może uzyskać maksymalnie 25 pkt., a projekt dużego przedsiębiorcy 13 pkt. O pozycji projektu na liście rankingowej decyduje liczba punktów otrzymanych w wyniku oceny kryteriów rankingujących.

Ocena jest dwuetapowa:

- I. W pierwszym etapie ocenimy określone kryteria obligatoryjne wspólne dla projektu oraz określone kryteria obligatoryjne dla modułów B+R/Wdrożenie innowacji,
- II. W drugim etapie ocenimy:
  - Pozostałe kryteria obligatoryjne wspólne dla projektu,
  - Pozostałe kryteria obligatoryjne dla poszczególnych modułów,
  - Kryteria rankingujące,
  - Kryteria rozstrzygające (jeśli wystąpi konieczność ich zastosowania).

Warunkiem przekazania projektu do oceny w II Etapie jest uzyskanie przez projekt pozytywnej oceny wszystkich kryteriów ocenianych w I Etapie.

Projekt może zostać pozytywnie oceniony, jeśli zarówno w I Etapie oceny, jak i II Etapie oceny, w każdym z kryteriów obligatoryjnych wspólnych dla Projektu oraz w każdym z kryteriów obligatoryjnych dla każdego modułu otrzyma ocenę „TAK”, a także – jeśli uzyskał minimalną liczbę punktów rankingujących, o ile minimalna liczba punktów rankingujących została określona w Regulaminie wyboru projektów.

Minimalna liczba punktów wymagana do wybrania projektu do dofinansowania może zostać określona w Regulaminie wyboru projektów

W dalszej części materiału znajdziesz opisy poszczególnych kryteriów. Liczba kryteriów podlegających ocenie będzie zależna od zakresu projektu tj. od liczby wybranych modułów. Wniosek o dofinansowanie będzie mógł zostać poprawiony lub uzupełniony w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów wyłącznie w II Etapie oceny, o czym mowa w opisie poszczególnych kryteriów.

Rodzaj wsparcia

Wsparcie będzie udzielane w formie dotacji, przy czym w module wdrożenie innowacji przedsiębiorstwa będą mogły uzyskać dotację warunkową, o której mowa we wzorze umowy o dofinansowanie, stanowiącej załącznik do Regulaminu wyboru projektów.

Lista kryteriów „Ścieżka SMART”:

I etap

Kryteria obligatoryjne wspólne dla Projektu (ocena TAK/NIE)		
Kwalifikowalność wnioskodawcy		
Zgodność z zakresem naboru (jeśli dotyczy)		
Kryteria obligatoryjne dla modułów (ocena TAK/NIE)		
	Moduł B+R	Wdrożenie innowacji
1	Charakter badawczo-rozwojowy modułu	Wyniki prac B+R jako przedmiot wdrożenia
2	Innowacyjność rezultatu prac B+R	Innowacyjność przedmiotu wdrożenia

II etap

Kryteria obligatoryjne wspólne dla Projektu (ocena TAK/NIE)							
1	Projekt spełnia efekt zachęty						
2	Zdolność wnioskodawcy do finansowej realizacji projektu						
3	Projekt spełnia horyzontalne zasady równości szans i niedyskryminacji						
4	Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych						
5	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych						
6	Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju						
7	Projekt obejmuje moduł obligatoryjny						
8	Współpraca przedsiębiorców innych niż MŚP						
9	Zgodność z zakresem naboru (jeśli dotyczy) – moduły fakultatywne						
Kryteria obligatoryjne dla modułów (ocena TAK/NIE)							
	Moduł B+R	Wdrożenie innowacji	Infrastruktura B+R	Cyfryzacja	Zazielenienie przedsiębiorstw	Kompetencje	Internacjonalizacja
	-	-	1. Istota modułu	1. Istota modułu	1. Istota modułu	1. Istota modułu	1. Istota modułu
	1. Potencjał do realizacji modułu	1. Potencjał do realizacji modułu	2. Potencjał do realizacji modułu	2. Potencjał do realizacji modułu	2. Potencjał do realizacji modułu		
	2. Potencjał do wdrożenia	2. Zapotrzebowana					

	wyników modułu	nie rynkowe i opłacalność					
	3. Plan prac B+R i wydatki modułu	3. Budżet modułu	3. Budżet modułu	3. Budżet modułu	3. Budżet modułu	2. Budżet modułu	2. Budżet modułu
	4. Wskaźniki modułu	4. Wskaźniki modułu	4. Wskaźniki modułu	4. Wskaźniki modułu	4. Wskaźniki modułu	3. Wskaźniki modułu	3. Wskaźniki modułu
	5. Zgodność z KIS	5. Zgodność z KIS	5. Zgodność z KIS	5. Zgodność z KIS	5. Zgodność z KIS	4. Zgodność z KIS	4. Zgodność z KIS
	6. Moduł nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia	6. Moduł nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia	6. Moduł nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia	6. Moduł nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia	6. Moduł nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia	5. Moduł nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia	5. Moduł nie dotyczy działalności wykluczonych ze wsparcia

Kryteria rankingujące wspólne dla Projektu

1	Innowacja w skali minimum krajowej jest efektem wyników prac B+R	0/1/3/12
2	Potencjał innowacji do transformacji rynku	0/3/5
3	Ekoinnowacja na poziomie kraju	0/1/2
4	Innowacja cyfrowa na poziomie kraju	0/1/2
5	Współpraca w związku z projektem	0/2
6	Społeczne znaczenie innowacji	0/2

Kryteria rozstrzygające

1	Innowacja w skali minimum krajowej jest efektem wyników prac B+R
2	Potencjał innowacji do transformacji rynku
3	Ekoinnowacja na poziomie kraju
4	Wnioskodawca jest członkiem Krajowego Klastra Kluczowego
5	Stopa bezrobocia w powiecie, w którym zlokalizowany jest moduł obligatoryjny

I. KRYTERIA OBLIGATORYJNE WSPÓLNE DLA PROJEKTU – I ETAP

---

1. Kwalifikowalność wnioskodawcy

Sprawdzimy, czy Wnioskodawca prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzoną na dzień złożenia wniosku wpisem do odpowiedniego rejestru:

- a) w przypadku przedsiębiorców zarejestrowanych w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym adres siedziby lub co najmniej jednego oddziału znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) w przypadku przedsiębiorców ujętych w Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej co najmniej jeden adres wykonywania działalności gospodarczej znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli spełnione zostaną wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacji podlegających ocenie w tym kryterium nie będzie można poprawić w toku oceny.

2. Zgodność z zakresem naboru (jeśli dotyczy)

Ocenimy, czy projekt jest zgodny z zakresem naboru określonym w Regulaminie wyboru projektów. W tym celu zbadamy, czy w odniesieniu do modułu B+R/Wdrożenie innowacji przedmiot projektu mieści się w zakresie działalności objętej kodami klasyfikacji PKD/EKD lub zakresie tematycznym naboru lub czy projekt jest realizowany w lokalizacjach wskazanych w regulaminie danego naboru (np. Pakiet dla miast średnich, nabory tematyczne).

Informacja dodatkowa:

Kryterium jest stosowane, jeśli Regulamin wyboru projektów zawęży zakres naboru (zgodnie z powyższym).

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli zostaną spełnione wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacji podlegających ocenie w tym kryterium nie będzie można poprawić w toku oceny.

II. KRYTERIA OBLIGATORYJNE DLA MODUŁÓW – I ETAP

MODUŁ B+R

1. Charakter badawczo-rozwojowy modułu

Sprawdzimy, czy:

- 1) w module występuje/ą, prace/zadania które ma/mają charakter badawczo-rozwojowy tzn. obejmują badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe i są one niezbędne do opracowania innowacji produktowej lub innowacji w procesie biznesowym; Jeżeli zostaną zidentyfikowane inne prace nie mające charakteru B+R wówczas zadania te będzie można poprawić na 2 etapie.
- 2) problem badawczy/technologiczny został poprawnie zidentyfikowany (w kontekście aktualnego stanu wiedzy na świecie) i precyzyjnie określony;
- 3) proponowana metoda badawcza jest adekwatna (wystarczająca i uzasadniona) do rozwiązania problemu badawczego/technologicznego.

Informacja dodatkowa:

Jako badania przemysłowe i prace rozwojowe rozumiemy badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe, o których mowa w art. 2 pkt 85 i 86 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, s. 1, z póź. zm.) (dalej w treści kryteriów: Rozporządzenie KE nr 651/2014):

- ✓ **badania przemysłowe** – oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub mające na celu wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej

branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie związane z chmurą). Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;

- ✓ **eksperymentalne prace rozwojowe** – oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie związane z chmurą lub technologie przetwarzania brzegowego). Mogą one także obejmować np. czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów lub usług. Prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych lub okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

W przypadku projektów, w których zaplanowano prace B+R w zakresie oprogramowania komputerowego, należy uwzględnić zasady określone w Podręczniku Frascati (OECD, 2015).

Tworzenie oprogramowania może kwalifikować się do działalności B+R tylko jeśli pociąga za sobą postęp nauki lub techniki prowadzący do zwiększenia zakresu wiedzy w tej dziedzinie, celem musi być wyeliminowanie elementu naukowej lub technicznej niepewności w sposób metodyczny.

Zgodnie z Podręcznikiem Frascati czynności rutynowe związane z oprogramowaniem nie mogą być uznane za prace badawczo-rozwojowe.

Przykłady czynności, które nie są pracami B+R:

- tworzenie aplikacji biznesowych i systemów informatycznych na podstawie znanych metod i istniejących narzędzi informatycznych;
- dodawanie funkcjonalności dla użytkownika w istniejących programach użytkowych;
- tworzenie stron internetowych lub oprogramowania z użyciem istniejących narzędzi,
- użycie standardowych metod kodowania, weryfikacji bezpieczeństwa i testowania integralności danych,
- dostosowywanie produktów do określonych zastosowań, o ile w ramach tego procesu nie jest uwzględniana wiedza, która przyczynia się do znaczącego ulepszenia wyjściowego oprogramowania,
- rutynowe usuwanie błędów z systemów i programów (debugowanie), o ile nie jest wykonywane jeszcze przed zakończeniem eksperymentalnych prac rozwojowych.

Uwaga: W przypadku innowacji w procesie biznesowym wsparcie mogą uzyskać projekty, w których rezultatem prac B+R będą **innowacje w procesie biznesowym dotyczące funkcji działalności przedsiębiorstwa** (określonych zgodnie z Oslo Manual 2018) **w zakresie produkcji wyrobów lub usług**. Zgodnie z powyższym wsparcie nie zostanie udzielone na realizację prac B+R, których rezultatem będzie innowacja w procesie biznesowym dotycząca innych funkcji przedsiębiorstwa, np. dystrybucji i logistyki, marketingu i sprzedaży, systemów informacyjno-komunikacyjnych, itd.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli spełnione zostaną wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacji podlegających ocenie w tym kryterium nie będzie można poprawić w toku oceny.

2. Innowacyjność rezultatu prac B+R

Sprawdzimy, czy cecha/y i funkcjonalność/ci innowacji produktowej lub w procesie biznesowym:

- 1) wynikają z prac B+R planowanych do przeprowadzenia w module B+R;
- 2) potwierdzają nowość rozwiązania w porównaniu do rozwiązań o podobnej funkcji podstawowej, dostępnych/stosowanych na rynku polskim (czy produkt/proces znacząco różni się od produktów/procesów istniejących na rynku);
- 3) zaspokajają zidentyfikowane potrzeby odbiorców;
- 4) zostały określone adekwatnymi wskaźnikami innowacyjności.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli spełnione zostaną wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacji podlegających ocenie w tym kryterium nie będzie można poprawić w toku oceny.

MODUŁ WDROŻENIE INNOWACJI

1. Wyniki prac B+R jako przedmiot wdrożenia

Sprawdzimy, czy:

- 1) zaplanowano **wdrożenie do działalności gospodarczej wnioskodawcy na terytorium RP wyników prac B+R** w formie innowacji produktowej lub innowacji w procesie biznesowym, zrealizowanych samodzielnie przez Wnioskodawcę lub na zlecenie Wnioskodawcy lub zakupionych przez Wnioskodawcę poza projektem;
- 2) prace B+R mają znaczący i bezpośredni wpływ dla innowacji produktowej lub w procesie biznesowym, wskazanych we wniosku o dofinansowanie, tj. nowe cechy i funkcjonalności innowacji wynikają z tych prac B+R;
- 3) w przypadku wyników prac B+R nieobjętych projektem (tj. niewystępujących w module B+R) Wnioskodawca:

- a) opisał wyniki przeprowadzonych prac B+R, ich formę, sposób uwzględnienia w aktywach przedsiębiorstwa;
- b) posiada dokumenty potwierdzające, że prace B+R zostały zakończone i odebrane;
- c) dysponuje dokumentami potwierdzającymi przeprowadzenie prac B+R bądź zakup ich wyników (np. umowy z wykonawcami, dokumenty księgowe); zakupione lub zlecone prace B+R zostały opłacone, jeżeli od opłaty uzależnione jest dysponowanie przez Wnioskodawcę wynikami prac B+R;
- d) ma uregulowane prawne kwestie dotyczące praw własności intelektualnej, tj. dysponuje wynikami prac B+R do celów komercyjnych, w szczególności ma przeniesione na siebie autorskie prawa majątkowe do tych wyników, udzieloną licencję na korzystanie z tych wyników, przeniesione prawo do uzyskania patentu lub korzystania z niego, przeniesiony patent; wnioskodawca dysponuje dokumentami potwierdzającymi posiadanie wskazanych praw.

Informacja dodatkowa:

W przypadku innowacji w procesie biznesowym wsparcie mogą uzyskać projekty, w których rezultatem prac B+R będą **innowacje w procesie biznesowym dotyczące funkcji działalności przedsiębiorstwa** (określonych zgodnie z Oslo Manual 2018) **w zakresie produkcji wyrobów lub usług**. Zgodnie z powyższym wsparcie nie zostanie udzielone na realizację prac B+R, których rezultatem będzie innowacja w procesie biznesowym dotycząca innych funkcji przedsiębiorstwa, np. dystrybucji i logistyki, marketingu i sprzedaży, systemów informacyjno-komunikacyjnych, itd.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli spełnione zostaną wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacji podlegających ocenie w tym kryterium nie będzie można poprawić w toku oceny.

2. Innowacyjność przedmiotu wdrożenia

Sprawdzimy, czy cecha/y i funkcjonalność/ci innowacji produktowej lub w procesie biznesowym:

- 1) wynikają z prac B+R;
- 2) potwierdzają nowość rozwiązania w porównaniu do rozwiązań o podobnej funkcji podstawowej, dostępnych/stosowanych na rynku polskim (czy produkt/proces znacząco różni się od produktów/procesów istniejących na rynku);
- 3) zaspokajają zidentyfikowane potrzeby odbiorców;
- 4) zostały określone adekwatnymi wskaźnikami innowacyjności.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli spełnione zostaną wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacji podlegających ocenie w tym kryterium nie będzie można poprawić w toku oceny.

III. KRYTERIA OBLIGATORYJNE WSPÓLNE DLA PROJEKTU – II ETAP

---

1. Projekt spełnia efekt zachęty

Sprawdzimy, czy realizacja projektu nie rozpoczęła się przed dniem lub w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie, tj. czy w żadnym z modułów wnioskodawca nie rozpoczął działań przed lub w dniu złożenia wniosku.

Ocena dokonywana jest w stosunku do działań wskazanych w każdym z modułów. Naruszenie efektu zachęty w którymkolwiek z modułów skutkuje negatywną oceną danego modułu w ramach kryterium oraz negatywną oceną całego projektu. Negatywna ocena całego projektu w zakresie naruszenia efektu zachęty będzie miała miejsce, jeśli wnioskodawca w trakcie poprawy wniosku nie usunie modułu, w którym nastąpiło naruszenie efektu zachęty lub gdy ten moduł jest jedynym obligatoryjnym modułem w projekcie.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli zostaną spełnione wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

Informacja dodatkowa:

W stosunku do wybranych kosztów objętych pomocą de minimis, wskazanych w katalogu kosztów de minimis w poszczególnych modułach w Przewodniku kwalifikowalności kosztów, warunek nierozpoczęcia prac przed złożeniem wniosku nie podlega ocenie.

2. Zdolność wnioskodawcy do finansowej realizacji projektu

Oceniemy, czy wnioskodawca przedstawił adekwatne źródła finansowania realizacji projektu w tym w zakresie formy i wysokości finansowania (refundacja/zaliczka). Ocena obejmować będzie zdolność do sfinansowania łącznie wszystkich zaproponowanych we wniosku o dofinansowanie zadań w poszczególnych modułach i przyporządkowanych im wydatków z uwzględnieniem dofinansowania uzyskanego w przypadku pozytywnej oceny wniosku z zastrzeżeniem, że kwota wnioskowanej pomocy nie przekracza 50 mln złotych dla MŚP oraz 70 mln zł dla dużych

przedsiębiorstw łącznie na cały projekt. Plan zapewnienia środków finansowych musi być realistyczny i wiarygodny.

Ocena zostanie dokonana na podstawie analizy przedstawionej w Modelu finansowym, którego wzór stanowi załącznik do Regulaminu wyboru projektów. W przypadku stwierdzenia braku zdolności wnioskodawcy do sfinansowania wszystkich modułów w ramach projektu, wnioskodawca będzie miał możliwość skorygowania wniosku poprzez usunięcie modułów, których nie jest w stanie sfinansować. Jeśli wnioskodawca w toku oceny nie wyrazi zgody na usunięcie modułów, których nie jest w stanie sfinansować, projekt uzyskuje ocenę negatywną.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli zostaną spełnione wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

3. Projekt spełnia horyzontalne zasady równości szans i niedyskryminacji

Ocenimy, czy projekt spełnia wymagania wynikające z zasad horyzontalnych równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości kobiet i mężczyzn zgodnie z art. 9 ust. 2-3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060.

Ocena zgodności projektu z ww. zasadami horyzontalnymi jest dokonywana w oparciu o postanowienia Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 oraz załącznika nr 2 do ww. Wytycznych.

Ocena będzie prowadzona rozłącznie w odniesieniu do każdej z dwóch ww. zasad: zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości kobiet i mężczyzn na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie.

Zasada równości szans i niedyskryminacji

Ocenimy, czy Wnioskodawca wykazał we wniosku, że projekt spełnia horyzontalną zasadę równości szans i niedyskryminacji, tj. czy:

- z wniosku wynika, że projekt ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną,
- wnioskodawca wykazał we wniosku, że wszystkie produkty/usługi projektu będą dostępne dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie ze standardami dostępności adekwatnymi do zakresu realizowanego projektu (w tym z koncepcją uniwersalnego projektowania), stanowiącymi załącznik do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 lub w uzasadnionych i opisanych we wniosku przypadkach wykazał neutralność produktu/usługi projektu w rozumieniu tych Wytycznych, w tym niemożności spełnienia wszystkich standardów dostępności.

W przypadku produktów i usług w ramach zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wnioskodawca uzasadnia ich pozytywny albo neutralny wpływ.

Zasada równości kobiet i mężczyzn

Oceniemy, czy Wnioskodawca wykazał we wniosku, że projekt spełnia horyzontalną zasadę równości kobiet i mężczyzn, tj. czy z wniosku wynika, że projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn lub jest neutralny względem tej zasady w uzasadnionych i opisanych we wniosku przypadkach w rozumieniu Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli zostaną spełnione wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium, będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

4. Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych

W ramach oceny sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.

Ocena kryterium nastąpi w odniesieniu do art. 1, 3-8, 10, 15, 20-23, 25-28, 30-33 Karty Praw Podstawowych. Wnioskodawca powinien przedstawić we wniosku informację w jaki sposób, w zakresie własnych możliwości, zakresu realizacji i oddziaływania projektu, zapewni zgodność projektu z wymienionymi artykułami Karty Praw Podstawowych lub neutralność względem tych artykułów. Jednocześnie Wnioskodawca zapewnia, że jego projekt jest neutralny względem pozostałych artykułów Karty Praw Podstawowych.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli projekt spełni wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium, będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

5. Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych

W ramach oceny sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.

Ocena kryterium nastąpi w odniesieniu do art. 2-7, 9 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Wnioskodawca powinien przedstawić we wniosku informację w jaki sposób, w zakresie własnych możliwości i zakresu realizacji i oddziaływania projektu, zapewni zgodność projektu z wymienionymi artykułami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych lub neutralność względem tych artykułów. W przypadku pozostałych artykułów Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, Wnioskodawca zapewnia, że jego projekt jest neutralny względem nich.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli projekt spełni wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium, będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

6. Projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju

Ocenić podlega, czy projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 9 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060 (Cele Funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czynić poważnych szkód”. Cele Funduszy są realizowane przy pełnym poszanowaniu dorobku prawnego Unii w dziedzinie środowiska), tj. czy:

- 1) Projekt będzie realizowany zgodnie z odpowiednimi przepisami w zakresie ochrony środowiska związanymi z realizacją danego projektu.
- 2) Projekt będzie realizowany zgodnie:
  - ✓ z co najmniej dwiema zasadami z 6R tj. odmów (refuse); ogranicz (reduce); używaj ponownie (reuse); naprawiaj (recover); oddaj do recyklingu (recycle); zastanów się co możesz zrobić lepiej (rethink) lub
  - ✓ z co najmniej jedną zasadą z 6R lub
  - ✓ pozytywnym wpływem na inne aspekty środowiskowe w ramach projektu (niż zasady 6R) lub
  - ✓ co najmniej jedną zasadą z 6R i zgodnie z pozytywnym wpływem na inne aspekty środowiskowe w ramach projektu (niż zasady 6R).
- 3) Wnioskodawca przedstawił adekwatne wskaźniki środowiskowe:
  - ✓ W przypadku wykazania zgodności z dwiema zasadami z 6R do każdej zasady został przedstawiony co najmniej jeden adekwatny wskaźnik;
  - ✓ w przypadku zgodności z jedną zasadą z 6R zostały przedstawione co najmniej dwa adekwatne wskaźniki;
  - ✓ w przypadku pozytywnego wpływu na inne aspekty środowiskowe zostały przedstawione co najmniej dwa adekwatne wskaźniki, przy czym wartość jednego z nich ulegnie poprawie co najmniej o 10% w porównaniu do wartości wskaźnika przed realizacją projektu;
  - ✓ w przypadku zgodności z jedną zasadą z 6R i zgodności z innym aspektem środowiskowym zostały przedstawione co najmniej dwa adekwatne wskaźniki – co najmniej jeden do zasady 6R i co najmniej jeden do innego aspektu środowiskowego (niż zasady 6R), przy czym wartość tego wskaźnika ulegnie poprawie co najmniej o 10% w porównaniu do wartości wskaźnika przed realizacją projektu.
- 4) Wskaźniki środowiskowe:
  - ✓ odnoszą się do realizowanego projektu;

- ✓ są spójne, mierzalne, prawidłowo określone, obiektywnie weryfikowalne oraz realne do osiągnięcia;
- ✓ mają określone wartości bazowe i docelowe oraz sposób wyliczenia wartości docelowych wskaźników, a także sposób weryfikacji osiągnięcia wartości docelowych wskaźników;
- ✓ są wybrane z Listy Wskaźników Kluczowych lub określone samodzielnie.

5) Spełnienie zasady zrównoważonego rozwoju odnosi się do całego projektu.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli zostaną spełnione wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

7. Projekt obejmuje moduł obligatoryjny

Sprawdzimy, czy projekt obejmuje moduł obligatoryjny:

- B+R lub Wdrożenie innowacji – w przypadku projektów składanych przez MŚP;
- B+R – w przypadku projektów składanych przez duże przedsiębiorstwa.

ZASADY OCENY: Kryterium otrzyma ocenę „TAK”, jeżeli co najmniej jeden moduł obligatoryjny w projekcie otrzyma oceny „TAK” we wszystkich kryteriach obligatoryjnych dla tego modułu.

8. Współpraca przedsiębiorców innych niż MŚP

Oceniemy, czy w ramach projektu duże przedsiębiorstwo z wyjątkiem małych spółek o średniej kapitalizacji (small-mid caps)¹ będzie prowadzić współpracę z podmiotem z sektora MŚP, które prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzoną wpisem do odpowiedniego rejestru.

---

¹ Mała spółka o średniej kapitalizacji oznacza przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 2 pkt 103e rozporządzenia Komisji nr 651/2014.

We wniosku należy wykazać wymierne efekty i korzyści wynikające z wybranej formy współpracy. Współpraca powinna być prowadzona w okresie realizacji projektu, co powinno być udokumentowane na etapie składania wniosku. Podwykonawstwo nie jest uznawane jako forma współpracy.

Zakres współpracy musi dotyczyć działań badawczych i innowacyjnych wspieranych w ramach pierwszego celu szczegółowego CP 1 (i) - *rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii*. Powinien również w sposób bezpośredni wpisywać się w zadania przewidziane w opisie projektu.

Informacja dodatkowa:

Wymóg współpracy wynika z art. 5 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli zostaną spełnione wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

9. Zgodność z zakresem naboru (jeśli dotyczy) – moduły fakultatywne

Oceniemy, czy projekt jest zgodny z zakresem naboru, określonym w Regulaminie wyboru projektów. W tym celu zbadamy, czy w odniesieniu do poszczególnych modułów fakultatywnych przedmiot projektu mieści się w zakresie działalności objętej kodami klasyfikacji PKD/EKD lub zakresie tematycznym naboru lub czy moduły są realizowane w lokalizacjach wskazanych w Regulaminie danego naboru (np. Pakiet dla miast średnich, nabory tematyczne etc.).

Informacja dodatkowa:

Kryterium jest stosowane, jeśli Regulamin wyboru projektów zawęży zakres naboru (zgodnie z powyższym).

ZASADY OCENY: Przyznamy ocenę „TAK”, jeśli zostaną spełnione wymagania wskazane w opisie kryterium. Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium,

będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

IV. KRYTERIA RANKINGUJĄCE WSPÓLNE DLA PROJEKTU – II ETAP

1. Innowacja w skali minimum krajowej jest efektem wyników prac B+R *(dotyczy naborów dla MŚP)*

Sprawdzimy, czy występująca w projekcie innowacja na poziomie minimum krajowym jest efektem wyników prac B+R: zakupionych, przeprowadzonych poza projektem albo planowanych do przeprowadzenia w module B+R. Pod uwagę bierzemy innowacje występujące w jednym z dwóch modułów: B+R lub Wdrożenie innowacji. W przypadku, gdy w projekcie występuje więcej niż jedna innowacja, za którą możliwe jest przyznanie punktów zgodnie z opisem kryterium, projekt otrzyma punkty za innowację najwyżej punktowaną (punkty w ramach kryterium nie sumują się).

ZASADY OCENY: projekt może uzyskać 0 albo 1 albo 3 albo 12 punktów, przy czym:

- ✓ 0 pkt - w projekcie nie występuje ani jedna innowacja na poziomie minimum krajowym, która jest efektem: zakupionych wyników prac B+R lub przeprowadzonych prac B+R poza projektem lub prac B+R planowanych do realizacji w module B+R,
- ✓ 1 pkt – w projekcie występuje co najmniej jedna innowacja na poziomie minimum krajowym i jest ona efektem zakupionych wyników prac B+R,
- ✓ 3 pkt – w projekcie występuje co najmniej jedna innowacja na poziomie minimum krajowym i jest ona efektem przeprowadzonych prac B+R poza projektem (samodzielnie przez Wnioskodawcę lub na jego zlecenie),
- ✓ 12 pkt – w projekcie występuje co najmniej jedna innowacja na poziomie minimum krajowym i jest ona efektem prac B+R planowanych do realizacji w module B+R.

Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny, w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

2. Potencjał innowacji do transformacji rynku

Ocenimy, czy występująca w projekcie innowacja ma potencjał do transformacji istniejącego rynku docelowego produktów (wytrobów lub usług) albo wykreowania nowego rynku. Potencjał innowacji do transformacji istniejącego rynku lub wykreowania nowego rynku należy rozumieć w taki sposób, w jaki to pojęcie jest przedstawione w Podręczniku Oslo 2018².

Informacja dodatkowa:

W przypadku, gdy w projekcie występuje kilka innowacji, punkty będą przyznane tylko tej innowacji, w odniesieniu do której możliwe jest przyznanie najwyższej punktacji.

ZASADY OCENY: projekt może uzyskać 0 albo 3 albo 5 punktów, przy czym:

- ✓ 0 pkt – w projekcie nie występuje ani jedna innowacja, która ma potencjał do transformacji rynku lub do wykreowania nowego rynku,
- ✓ 3 pkt – w projekcie występuje co najmniej jedna innowacja, która ma potencjał do transformacji rynku,
- ✓ 5 pkt – w projekcie występuje co najmniej jedna innowacja, która ma potencjał do wykreowania nowego rynku.

Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny, w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

3. Ekoinnowacja na poziomie kraju

Ocenimy, czy projekt dotyczy opracowania lub wdrożenia ekoinnowacji na poziomie kraju, tj. wszystkich form innowacji – technicznych i pozatechnicznych – które stwarzają szanse dla przedsiębiorstw oraz przynoszą korzyści środowisku dzięki zapobieganiu negatywnemu wpływowi na środowisko lub ograniczaniu go, bądź też dzięki optymalizacji wykorzystania zasobów. Ekoinnowacje są ściśle powiązane ze

---

²
https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5496/18/1/1/podrecznik_oslo_2018_internet.pdf

sposobem, w jaki wykorzystujemy zasoby naturalne oraz z tym, jak produkujemy i konsumujemy, a także z pojęciami eko-efektywności i przemysłu ekologicznego.

Ekoinnowacja może być innowacją w procesie biznesowym lub innowacją produktową.

Przyznanie punktów w tym kryterium jest możliwe pod warunkiem, że cechy i funkcjonalności ekoinnowacji zostały odzwierciedlone we wskaźnikach projektu.

ZASADY OCENY: projekt może uzyskać 0 albo 1 albo 2 punkty, przy czym:

- ✓ 0 – w projekcie nie występuje opracowanie ani wdrożenie ani jednej ekoinnowacji na poziomie kraju,
- ✓ 1 – w projekcie występuje wdrożenie co najmniej jednej ekoinnowacji na poziomie kraju.
- ✓ 2 – w module B+R występuje opracowanie ekoinnowacji na poziomie kraju.

Ekoinnowacja będąca jednocześnie innowacją cyfrową może uzyskać punkty albo w kryterium Ekoinnowacja na poziomie kraju albo w kryterium Innowacja cyfrowa na poziomie kraju. Nie jest w tym przypadku możliwe przyznanie punktów w obu kryteriach.

Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny, w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

4. Innowacja cyfrowa na poziomie kraju

Ocenimy, czy projekt dotyczy innowacji cyfrowych. Przez innowację cyfrową rozumie się innowację w procesie biznesowym lub produktową ze względu na zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT). Przyznanie punktów w tym kryterium jest możliwe pod warunkiem, że cechy i funkcjonalności innowacji cyfrowej zostały odzwierciedlone we wskaźnikach projektu.

ZASADY OCENY: projekt może uzyskać 0 albo 1 albo 2 punkty, przy czym:

- ✓ 0 pkt – w projekcie nie występuje opracowanie ani wdrożenie innowacji cyfrowej na poziomie kraju;

- ✓ 1 pkt – w projekcie występuje wdrożenie innowacji cyfrowej na poziomie kraju;
- ✓ 2 pkt – w module B+R występuje opracowanie innowacji cyfrowej na poziomie kraju.

Innowacja cyfrowa będąca jednocześnie ekoinnowacją może uzyskać punkty albo w kryterium Ekoinnowacja na poziomie kraju albo w kryterium Innowacja cyfrowa na poziomie kraju. Nie jest w tym przypadku możliwe przyznanie punktów w obu kryteriach.

Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

5. Współpraca w związku z projektem

Ocenimy, czy w trakcie realizacji projektu wnioskodawca będzie współpracował z organizacją badawczą lub organizacją pozarządową, a współpraca ta przyniesie wymierne korzyści wynikające z wybranej formy współpracy. Zakres współpracy musi w sposób bezpośredni wpisywać się w zadania przewidziane w projekcie i być udokumentowany na etapie składania wniosku. Podwykonawstwo nie jest uznawane jako forma współpracy.

ZASADY OCENY: projekt może uzyskać 0 albo 2 punkty, przy czym:

- ✓ 0 pkt – w projekcie wnioskodawca nie przewiduje współpracy z organizacją badawczą ani z organizacją pozarządową albo przewidywana współpraca nie przyniesie wymiernych korzyści albo zakres współpracy nie jest powiązany z zakresem zadań przewidzianych w projekcie,
- ✓ 2 pkt – wnioskodawca przewiduje współpracę z organizacją badawczą lub z organizacją pozarządową, a współpraca ta przyniesie wymierne korzyści oraz zakres współpracy jest powiązany z zakresem zadań przewidzianych w projekcie.

Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

6. Społeczne znaczenie innowacji

Oceniemy, czy głównym przeznaczeniem innowacji jest pozytywny wpływ dla: jakości życia społeczeństwa lub włączenia społecznego, w tym dostępności lub poziomu zdrowia lub spowolnienia zmian klimatu.

ZASADY OCENY: projekt może uzyskać 0 lub 2 punkty, przy czym:

- ✓ 0 pkt – głównym przeznaczeniem innowacji będącej rezultatem projektu nie jest pozytywny wpływ na ww. aspekty,
- ✓ 2 pkt – głównym przeznaczeniem innowacji jest pozytywny wpływ na minimum jeden z ww. aspektów.

Przyznanie punktów w tym kryterium jest możliwe pod warunkiem, że cechy i funkcjonalności innowacji w zakresie społeczne znaczenia zostały odzwierciedlone we wskaźnikach projektu.

Informacje, które weryfikujemy w tym kryterium, będzie można poprawić we wniosku w trakcie oceny w trybie określonym w Regulaminie wyboru projektów.

V. KRYTERIA ROZSTRZYGAJĄCE DLA PROJEKTU – II ETAP

- W przypadku uzyskania przez kilka projektów identycznej łącznej liczby punktów, dofinansowanie w pierwszej kolejności będzie przyznawane projektom, które otrzymały większą liczbę punktów w kryteriach według następującej kolejności:
  - 1) Kryterium: Innowacja w skali minimum krajowej jest efektem wyników prac B+R,
  - 2) Kryterium: Potencjał innowacji do transformacji rynku,
  - 3) Kryterium: Ekoinnowacja na poziomie kraju.
- W przypadku, gdy powyższe kryteria rozstrzygające nie są wystarczające do określenia kolejności projektów na liście rankingowej, o kolejności decydować będzie **przynależność wnioskodawcy do Krajowego Klastra Kluczowego**. Sprawdzimy, czy wnioskodawca, w momencie złożenia wniosku był od co najmniej 6 miesięcy członkiem klastra o statusie Krajowego Klastra Kluczowego.
- W przypadku, gdy powyższe kryteria rozstrzygające nie są wystarczające do określenia kolejności projektów na liście rankingowej, kolejność w odniesieniu do projektów z jednakową liczbą punktów ustala się według **stopy bezrobocia w powiecie**, w którym zlokalizowany jest moduł B+R (na podstawie danych GUS „Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów” stan na koniec miesiąca poprzedzającego okres sześciu miesięcy poprzedzających ogłoszenie naboru na podstawie wskaźnika „Stopa bezrobocia w %”).

W przypadku gdy projekt nie obejmuje modułu B+R (w przypadku projektów składanych przez MSP) kolejność w odniesieniu do projektów z jednakową liczbą punktów ustala się według stopy bezrobocia w powiecie, w którym zlokalizowany jest moduł Wdrożenie innowacji. W przypadku gdy moduły B+R lub Wdrożenie innowacji są realizowane w różnych lokalizacjach, kolejność w odniesieniu do projektów z jednakową liczbą punktów ustala się według stopy bezrobocia w powiecie o najniższej stopie bezrobocia wśród miejsc realizacji danego modułu. Wsparcie w pierwszej kolejności jest przyznawane projektom realizowanym w powiecie o wyższej stopie bezrobocia, zgodnie z ww. zasadami.